

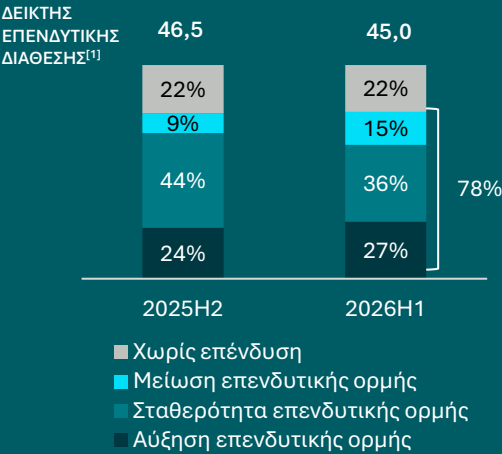
Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις:

Επενδυτική διάθεση και στρατηγικές

Α' Εξάμηνο 2026

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις: Ανθεκτική επενδυτική διάθεση και το στοίχημα της AI

Επενδυτική διάθεση ΜμΕ (%τομέα ΜμΕ)

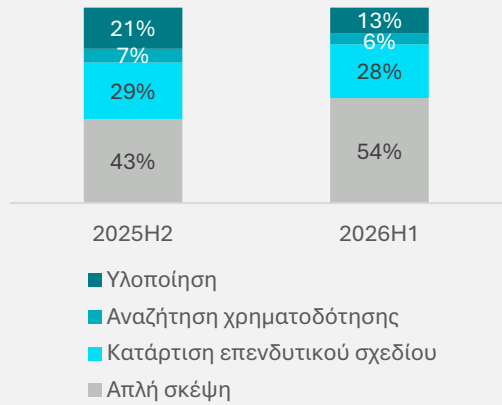
[1] Σύνθετος Δείκτης που συνδυάζει δύο διαστάσεις:
α) Συμμετοχή στις επενδύσεις (% τομέα που επενδύει) και
β) Επενδυτική Ορμή των επενδυτών (μεταβολή έναντι προηγούμενου εξαμήνου). Δείτε παράρτημα για μεθοδολογία.

[2] Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις: Έρευνα Συγκυρίας και Δείκτης Εμπιστοσύνης (Α' εξάμηνο 2026), Εθνική Τράπεζα

Παρά τη γεωπολιτική διαταραχή του πρώτου εξαμήνου του 2026, η επενδυτική διάθεση των ελληνικών ΜμΕ εμφανίζει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα. Σύμφωνα με την έρευνα της ΕΤΕ, που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο, στο δυσμενέστερο σημείο της κρίσης, ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης^[1] υποχώρησε οριακά στις 45 μονάδες, από 46,5 το προηγούμενο εξάμηνο, με το 78% του τομέα να εξακολουθεί να σχεδιάζει κάποιας μορφής επένδυση.

Η μικρή κάμψη δεν προήλθε από συρρίκνωση της επενδυτικής βάσης, αλλά από μεγαλύτερη πόλωση των προσδοκιών: το ποσοστό όσων σχεδιάζουν μείωση επενδύσεων αυξήθηκε από 9% σε 15% έναντι ανόδου από 24% σε 27% για όσους σχεδιάζουν αύξηση – περιορίζοντας έτσι το θετικό ισοζύγιο. Η εικόνα συνάδει με προηγούμενο εύρημά μας^[2] ότι η κρίση επιβάρυνε κυρίως το κλίμα, χωρίς έως τώρα να μεταβάλει ουσιαστικά τα θεμελιώδη μεγέθη των επιχειρήσεων.

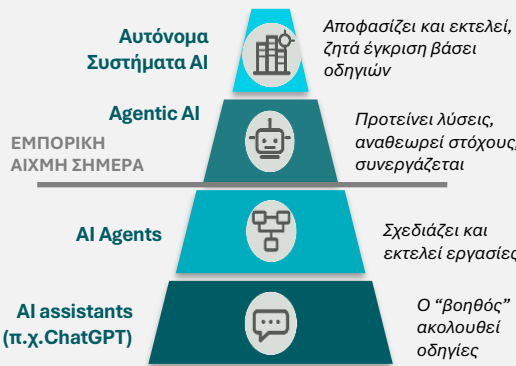
Ωριμότητα επενδυτικών σχεδίων (% επενδυτών)

Εμβαθύνοντας στα ευρήματα της έρευνας πεδίου της ΕΤΕ, η αυξημένη αβεβαιότητα φαίνεται να μεταφράζεται κυρίως σε αναβολή (όχι εγκατάλειψη) επενδυτικών σχεδίων, με τις επιχειρήσεις να διατηρούν τα σχέδιά τους καθυστερώντας την ωρίμανση και την πλήρη υλοποίησή τους. Το ποσοστό του τομέα με επενδύσεις σε φάση υλοποίησης περιορίστηκε στο 13%, από 21% το προηγούμενο εξάμηνο, ενώ ενισχύθηκε αισθητά το λιγότερο ώριμο στάδιο της απλής σκέψης (54% του τομέα, από 43%). Παράλληλα, η ένταση των επενδύσεων υποχώρησε στο 12% των πωλήσεων (από 19% το προηγούμενο εξάμηνο), επιβεβαιώνοντας μια πιο συγκρατημένη δέσμευση πόρων. Σε επίπεδο επενδυτικών προτεραιοτήτων, πάντως, η ψηφιακή αναβάθμιση παραμένει στο επίκεντρο, προσελκύνοντας το ενδιαφέρον του 1/3 του τομέα και σχεδόν του 1/2 των επενδυτών.

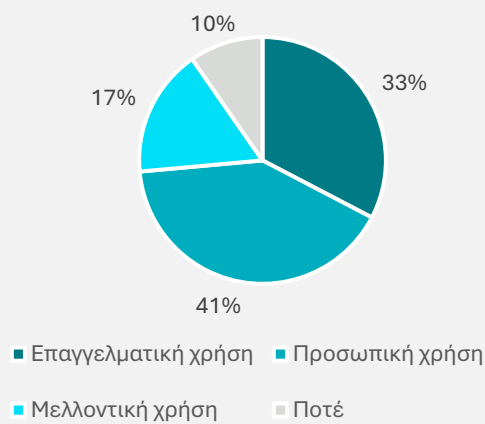
Στο πλαίσιο αυτό, η τεχνητή νοημοσύνη ξεχωρίζει ως ψηφιακή επένδυση που συνδυάζει χαμηλό κατώφλι πρώτης επαφής με ταχεία διεύρυνση των δυνατοτήτων της. Η χρήση ξεκινά συνήθως από ψηφιακούς βοηθούς, όπως το ChatGPT, που υποστηρίζουν επιμέρους εργασίες, και περνά σταδιακά στα AI Agents, τα οποία μπορούν να σχεδιάζουν και να εκτελούν σύνθετες διαδικασίες. Στην τεχνολογική αιχμή αναπτύσσονται ήδη περισσότερο agentic και αυτόνομα συστήματα, που αναλαμβάνουν μεγαλύτερο μέρος της λειτουργίας και της λήψης αποφάσεων. Για τις ΜμΕ, επομένως, η είσοδος στην AI είναι σχετικά εύκολη, ενώ η ουσιαστική αξιοποίησή της απαιτεί προοδευτικά βαθύτερη ενσωμάτωση στις επιχειρησιακές διαδικασίες.

Η πυραμίδα εξέλιξης της AI

Πηγές: Έρευνα Συγκυρίας ΕΤΕ

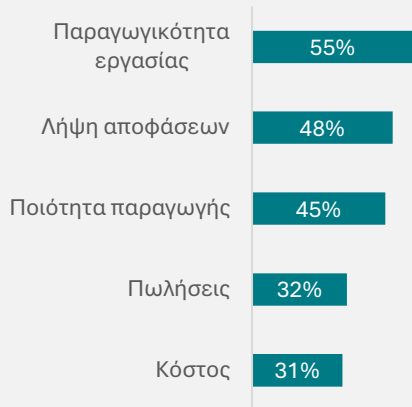
Χρήση AI
(% τομέα ΜμΕ)

Ζήτηση για AI από ΜμΕ
(% τομέα ΜμΕ)

Οφέλη χρήσης AI
(% των ΜμΕ με επαγγελματική χρήση)

[1] Acemoglu, D. (1996). "A Microfoundation for Social Increasing Returns in Human Capital Accumulation." QJE

Πηγή: Έρευνα Συγκυρίας ΕΤΕ

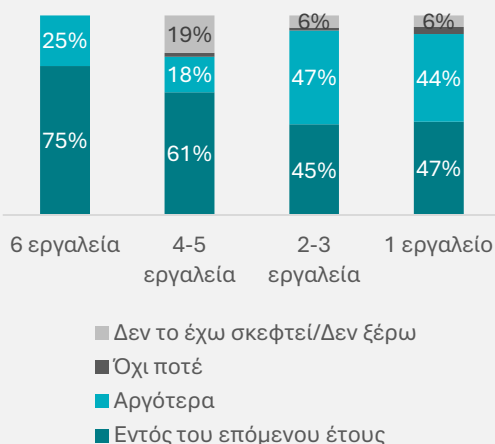
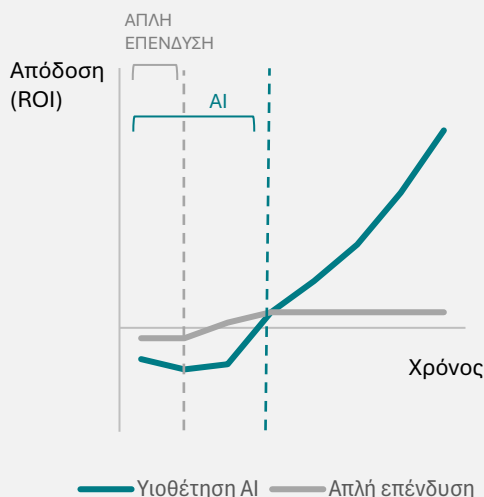
Το χαμηλό κατώφλι εισόδου αποτυπώνεται ήδη στην έρευνα, καθώς το 1/3 των ΜμΕ δηλώνει ότι αξιοποιεί εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης στην καθημερινή λειτουργία του, εύρημα που συμβαδίζει με τα διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat για την Ελλάδα. Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι, για πρώτη φορά μεταξύ των ψηφιακών τεχνολογιών που παρακολουθεί η έρευνα, η χρήση εμφανίζεται σχεδόν ανεξάρτητη από το μέγεθος της επιχείρησης (δείτε παράρτημα). Αντίθετα, σε πιο σύνθετα συστήματα, όπως τα CRM και ERP, παραμένει έντονο χάσμα, με ποσοστά 45% στις πολύ μικρές επιχειρήσεις έναντι 80% στις μεσαίες. Παράλληλα, η Ελλάδα δεν εμφανίζει στην AI τη συνήθη υστέρησή της από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (βάσει επαγγελματικής χρήσης από αυτοαπασχολούμενους και εργαζόμενους [Eurostat, 2025]), πιθανότατα λόγω της εύκολης και χαμηλού κόστους πρόσβασης σε απλές εφαρμογές. Σημαντική είναι η περαιτέρω δυναμική καθώς i) επιπλέον 41% του τομέα ΜμΕ χρησιμοποιεί εφαρμογές AI σε προσωπικό επίπεδο, θέτοντας βάσεις για σταδιακή μετάβαση και σε επαγγελματική χρήση, ενώ ii) επιπλέον 17% του τομέα ήδη σχεδιάζει επαγγελματική χρήση στο μέλλον. Συνεπώς, εξαιρετικά σημαντικό είναι ότι η AI, τουλάχιστον στο επίπεδο της αρχικής χρήσης, αποτελεί την πρώτη ψηφιακή τεχνολογία που φαίνεται να συμπιέζει ταυτόχρονα το χάσμα μεταξύ μικρών και μεγαλύτερων επιχειρήσεων και την ελληνική απόσταση από την Ευρώπη.

Η περαιτέρω διεύρυνση της χρήσης AI από τις ΜμΕ στηρίζεται σε δύο σαφείς ενδείξεις:

- ✓ Πρώτον, οι ίδιες οι επιχειρήσεις αναγνωρίζουν σημαντικές ακάλυπτες ανάγκες σε όλο το εύρος της λειτουργίας τους, από τη στρατηγική και τη διοίκηση έως την οικονομική διαχείριση, τα δεδομένα και την ανάπτυξη προϊόντων. Η συνολική ζήτηση που θα μπορούσε να καλύψει η AI είναι κατά κανόνα δύο έως τρεις φορές υψηλότερη από τη σημερινή χρήση. Η μεγαλύτερη απόσταση καταγράφεται στη διαχείριση πελατών, όπου το 47% του τομέα αναγνωρίζει πεδίο αξιοποίησης, ενώ μόλις το 14% χρησιμοποιεί ήδη σχετικές εφαρμογές, αναδεικνύοντας την εμπορική λειτουργία ως πιθανό πρώτο σημείο ουσιαστικής ενσωμάτωσης της AI.
- ✓ Δεύτερον, οι πρώτοι χρήστες αναφέρουν ήδη θετικά αποτελέσματα από τη χρήση σχετικών εφαρμογών: περίπου οι μισοί διαπιστώνουν βελτίωση στην παραγωγικότητα, στη λήψη αποφάσεων και στην ποιότητα παραγωγής, ενώ περίπου το 1/3 καταγράφει οφέλη σε πωλήσεις ή κόστος.

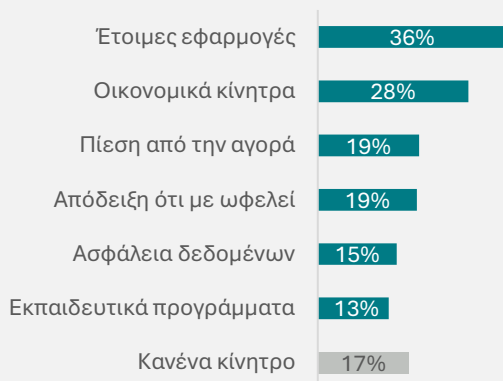
Επιθυμία περαιτέρω χρήσης AI

(% τομέα ΜμΕ)

Σχηματική πορεία μετρούμενου οφέλους/παραγωγικότητας^[1]

Βασικό κίνητρο χρήσης AI

(% μη χρηστών)

^[1] Brynjolfsson, Rock και Syverson, The Productivity J-Curve: How Intangibles Complement General Purpose Technologies

Πηγή: Έρευνα Συγκυρίας ΕΤΕ

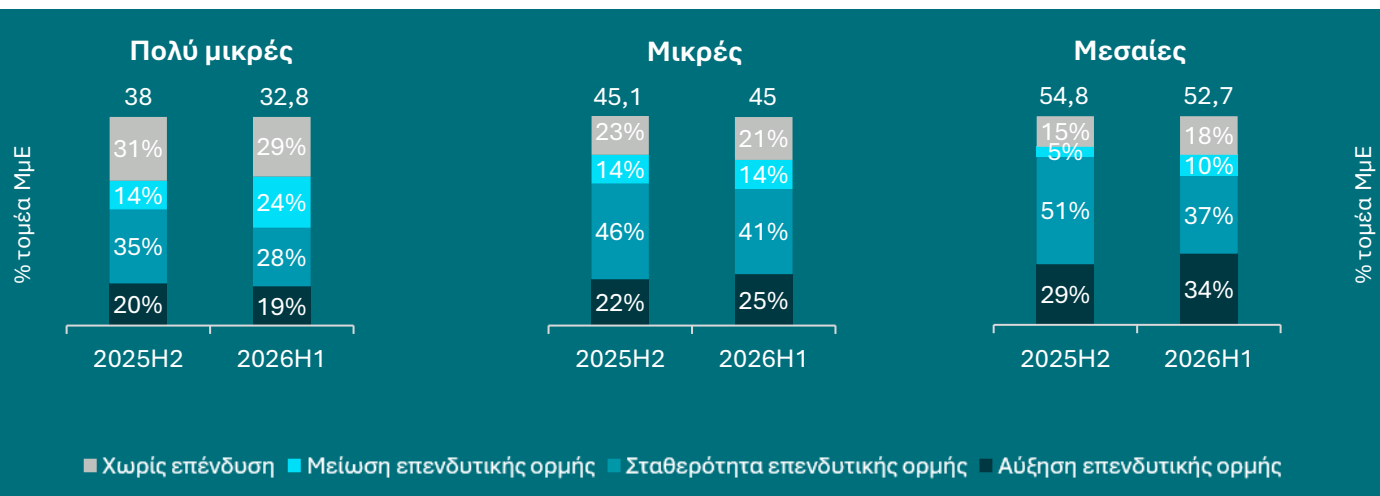
Ένα ακόμη ενδιαφέρον εύρημα της έρευνάς μας είναι ότι η χρήση της AI φαίνεται να αποκτά αυτοενισχυόμενη δυναμική: όσο βαθύτερη είναι η αξιοποίησή της, τόσο ισχυρότερη είναι η πρόθεση επέκτασης σε νέες λειτουργίες. Ενδεικτικά, το 75% των ΜμΕ που χρησιμοποιούν έξι εφαρμογές AI σχεδιάζει περαιτέρω εμβάθυνση το επόμενο έτος, έναντι 47% των ΜμΕ με μία εφαρμογή. Η σχέση αυτή υποδηλώνει ότι τα πρώτα ορατά οφέλη και η αυξανόμενη εξοικείωση περιορίζουν την αβεβαιότητα και διευκολύνουν την επόμενη φάση ενσωμάτωσης. Ο έγκαιρος πειραματισμός μπορεί έτσι να δημιουργήσει σωρευτικά πλεονεκτήματα σε εμπειρία, δεξιότητες και δυνατότητες οργάνωσης, ενώ η καθυστέρηση αυξάνει τον κίνδυνο διεύρυνσης του χάσματος έναντι επιχειρήσεων που μαθαίνουν και προσαρμόζονται ταχύτερα.

Η σωρευτική αυτή δυναμική συνδέεται με τον χαρακτήρα της AI ως τεχνολογίας γενικού σκοπού. Η αξία της δεν εξαντλείται στο ίδιο το εργαλείο, αλλά χτίζεται μέσα από συμπληρωματικές επενδύσεις σε δεδομένα, δεξιότητες, διαδικασίες και οργάνωση. Για τον λόγο αυτό, η απόδοση μπορεί αρχικά να επιβαρύνεται από το κόστος προσαρμογής και να επιταχύνεται όταν η τεχνολογία ενσωματωθεί βαθύτερα στη λειτουργία της επιχείρησης (η γνωστή στην οικονομική θεωρία καμπύλη «J»). Σε αντίθεση με μια συμβατική επένδυση, που συνήθως αποδίδει ταχύτερα αλλά πιο γραμμικά, η AI μπορεί να κλιμακώσει τα οφέλη της σε πολλαπλές λειτουργίες. Συνεπώς με αυτή τη λογική είναι ένα ακόμη εύρημα της έρευνας: οι επιχειρήσεις με εντατικότερη χρήση AI εμφανίζουν Δείκτη Επενδυτικής Διάθεσης 63 μονάδων, έναντι 50 για τους περιορισμένους χρήστες και 40 για τις επιχειρήσεις που δεν χρησιμοποιούν AI. Η εικόνα αυτή υποδηλώνει ότι η βαθύτερη ενσωμάτωση της τεχνολογίας δεν αποτελεί μεμονωμένη δαπάνη, αλλά συνδέεται με έναν ευρύτερο κύκλο συμπληρωματικών επενδύσεων.

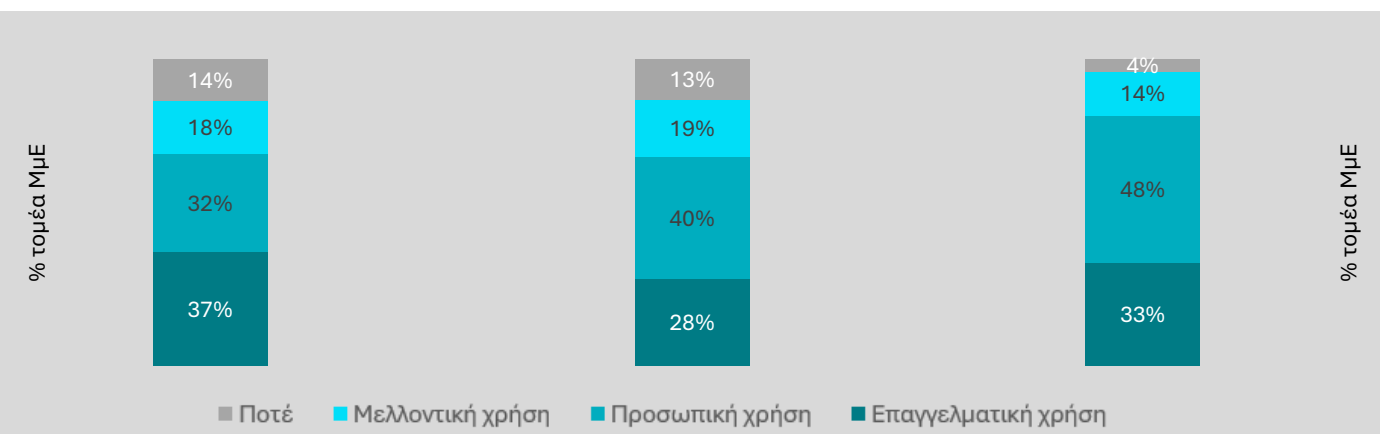
Συνεπώς, το κρίσιμο ζήτημα για τις ΜμΕ δεν είναι ποιο εργαλείο AI θα επιλέξουν, αλλά πόσο έγκαιρα θα αρχίσουν να χτίζουν την ικανότητα αξιοποίησής του. Σήμερα, μεγάλο μέρος των μη χρηστών εξακολουθεί να αναμένει έτοιμες εφαρμογές (36%) ή οικονομικά κίνητρα (28%), μεταθέτοντας ουσιαστικά τη διαδικασία μάθησης στο μέλλον. Ωστόσο, η οργανωτική ικανότητα δεν αγοράζεται έτοιμη αλλά χτίζεται σταδιακά, μέσα από μικρά και ελεγχόμενα πειράματα: εξοικείωση με έναν ψηφιακό βοηθό, εντοπισμός χρονοβόρων επαναλαμβανόμενων εργασιών, χρήση μη ευαίσθητων δεδομένων και οργάνωση της γνώσης που ήδη διαθέτει η επιχείρηση. Τα βήματα αυτά δημιουργούν το άυλο κεφάλαιο (εμπειρία, δεδομένα, διαδικασίες και δεξιότητες) στο οποίο θα στηριχθεί η βαθύτερη αξιοποίηση της AI. Τελικά, το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα δεν θα ανήκει σε όποιον περιμένει το τέλειο εργαλείο, αλλά σε όποιον μαθαίνει νωρίτερα να δουλεύει μαζί του.

Παράρτημα Ι: Ανάλυση ανά μέγεθος^[1]

Επενδυτική διάθεση τομέα ΜμΕ

Χρήση AI

[1] Τα μεγέθη των επιχειρήσεων στην παρούσα ενότητα διακρίνονται βάσει του κύκλου εργασιών τους ως εξής (σε εκ. €): Πολύ μικρές (0 – 0,5), Μικρές (0,5 – 2,5) και Μεσαίες (2,5 – 10]

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Πτώση διαφορετικής έντασης και προέλευσης καταγράφει ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των ΜμΕ ανά μέγεθος επιχείρησης. Παράλληλα, περί τις 1/3 ΜμΕ ανεξαρτήτως μεγέθους χρησιμοποιούν σε επαγγελματικό επίπεδο εργαλεία AI. Αναλυτικότερα:

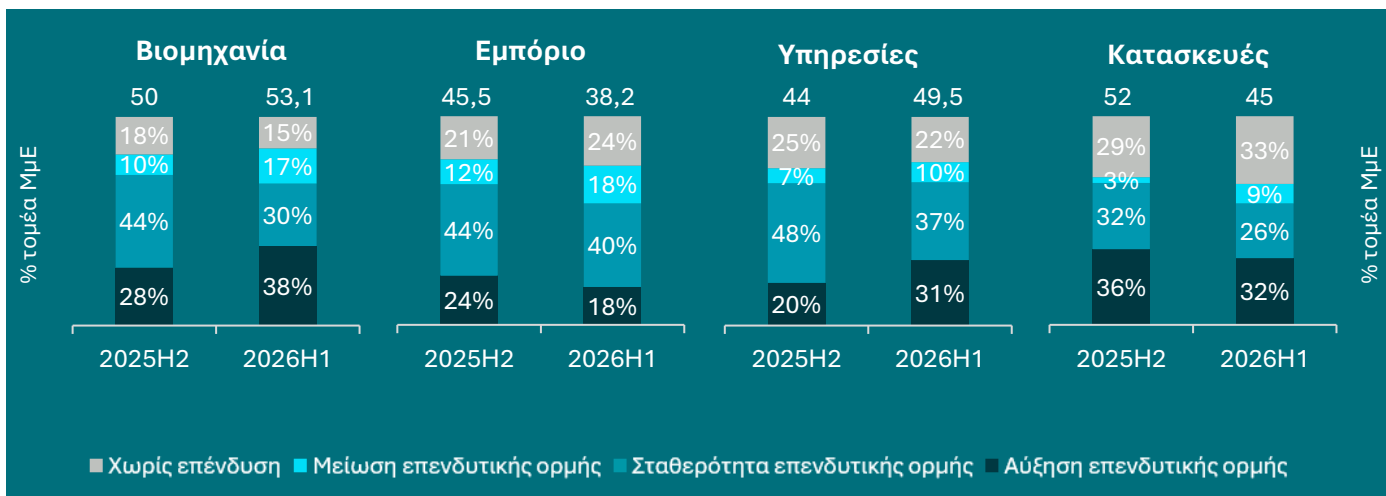
Πολύ μικρές επιχειρήσεις: Μικρή υποχώρηση σημειώνεται στον Δείκτη Επενδυτικής Διάθεσης των πολύ μικρών επιχειρήσεων (32,8 έναντι 38 το προηγούμενο εξάμηνο), η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση της επενδυτικής ορμής των επιχειρήσεων. Παράλληλα, ποσοστό υψηλότερο του 1/3 του τομέα (37%) αξιοποιεί εργαλεία AI στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησής του.

Μικρές επιχειρήσεις: Σχεδόν αμετάβλητος παραμένει ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των μικρών επιχειρήσεων (45 έναντι 45,1), με το ποσοστό των ΜμΕ του τομέα που επενδύουν και όσων έχουν υψηλότερη επενδυτική ορμή να παρουσιάζει μικρή άνοδο. Επιπλέον, το 28% των μικρών επιχειρήσεων χρησιμοποιούν ενεργά τα εργαλεία AI σε επαγγελματικό επίπεδο.

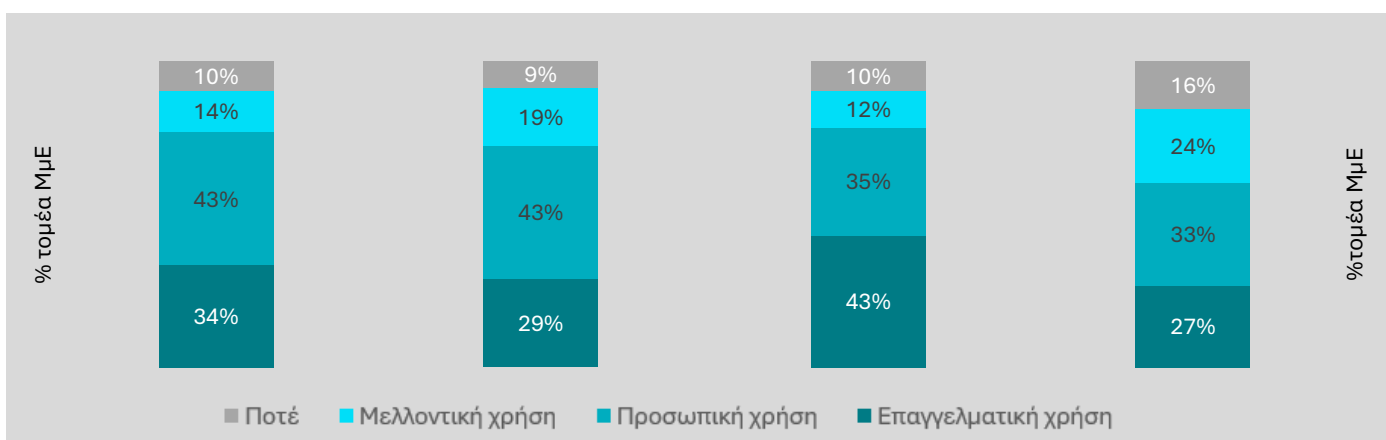
Μεσαίες επιχειρήσεις: Στις 52,7 μονάδες καταγράφεται ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των μεσαίων επιχειρήσεων (έναντι 54,8 το προηγούμενο εξάμηνο), με την πτώση να οφείλεται κυρίως σε μείωση της επενδυτικής βάσης του τομέα. Παράλληλα, 1/3 επιχειρήσεις αποτελούν ενεργοί χρήστες εργαλείων AI στην επαγγελματική τους ζωή.

Παράρτημα II: Ανάλυση ανά κλάδο

Επενδυτική διάθεση τομέα ΜμΕ

Χρήση AI

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Ανάμεικτη είναι η εικόνα των βασικών κλάδων για τον Δείκτη Επενδυτικής Διάθεσης, με τη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες να καταγράφουν άνοδο της επενδυτικής τους ορμής. Παράλληλα, περί τις 9/10 επιχειρήσεις ανεξαρτήτως κλάδου χρησιμοποιούν ή σχεδιάζουν να χρησιμοποιήσουν εργαλεία AI. Συγκεκριμένα:

Βιομηχανία: Αύξηση καταγράφει ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των ΜμΕ στη Βιομηχανία (53,1 έναντι 53 μονάδων το προηγούμενο εξάμηνο), με την αιτία να εντοπίζετε κυρίως στην αύξηση του ποσοστού των επιχειρήσεων που εκτιμούν άνοδο επενδύσεων. Επιπλέον, περί το 1/3 των επιχειρήσεων του κλάδου (34%) χρησιμοποιούν ενεργά τα εργαλεία AI στην επαγγελματική τους ζωή.

Εμπόριο: Στις 38,2 μονάδες διαμορφώνεται ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των ΜμΕ στο Εμπόριο (έναντι 45,5 το προηγούμενο εξάμηνο), με την πτώση να οφείλεται κυρίως στη μειωμένη επενδυτική ορμή. Παράλληλα, το 29% των ΜμΕ του κλάδου χρησιμοποιούν εργαλεία AI στην επιχείρησή τους.

Υπηρεσίες: Τις 49,5 μονάδες προσέγγισε ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των ΜμΕ στις Υπηρεσίες (έναντι 44 το προηγούμενο εξάμηνο), με την άνοδο να αντανakλά σε μεγάλο βαθμό την αύξηση της επενδυτικής ορμής. Επιπλέον, το ποσοστό των ΜμΕ του κλάδου που χρησιμοποιεί εργαλεία AI στην επιχείρησή του ξεχωρίζει έναντι των άλλων κλάδων, προσεγγίζοντας το 43%.

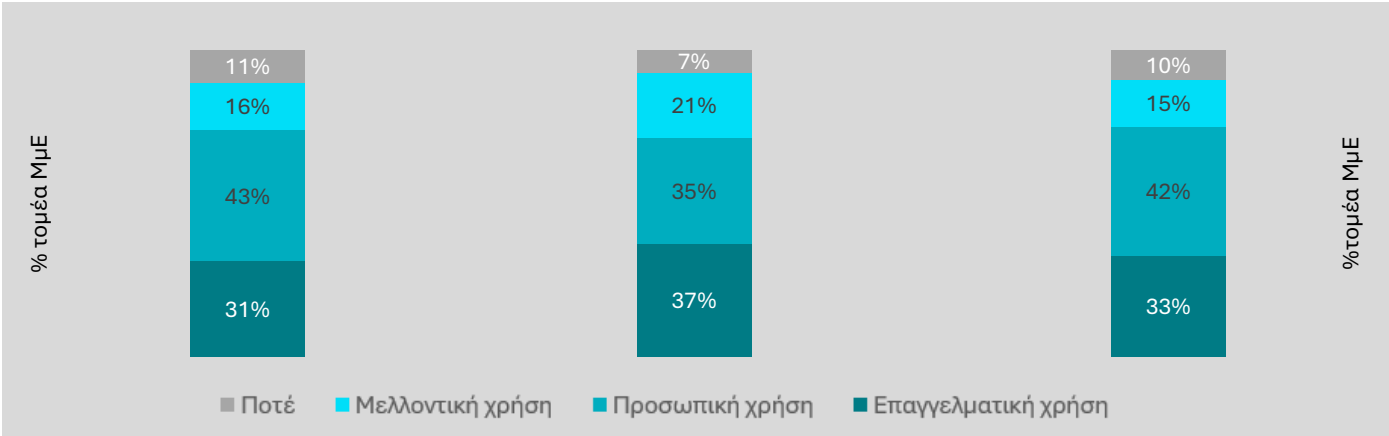
Κατασκευές: Πτώση παρουσιάζει ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των ΜμΕ στις Κατασκευές (45 έναντι 52 μονάδων το προηγούμενο εξάμηνο), η οποία αποδίδεται στη μείωση τόσο της επενδυτικής βάσης του τομέα όσο και της επενδυτικής διάθεσης. Επιπλέον, το 27% των ΜμΕ του κλάδου αποτελείται από επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν ενεργά εργαλεία AI σε επαγγελματικό επίπεδο.

Παράρτημα III: Ανάλυση ανά περιοχή

Επενδυτική διάθεση τομέα ΜμΕ

Χρήση AI

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Υποχώρηση παρόμοιας έντασης παρουσιάζει ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των ΜμΕ σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, ενώ άνοδο καταγράφει ο αντίστοιχος δείκτης για τις ΜμΕ στην Περιφέρεια. Παράλληλα, περί το 1/3 των ΜμΕ ανεξαρτήτως περιοχής χρησιμοποιεί εργαλεία AI στην επιχείρησή του. Αναλυτικότερα:

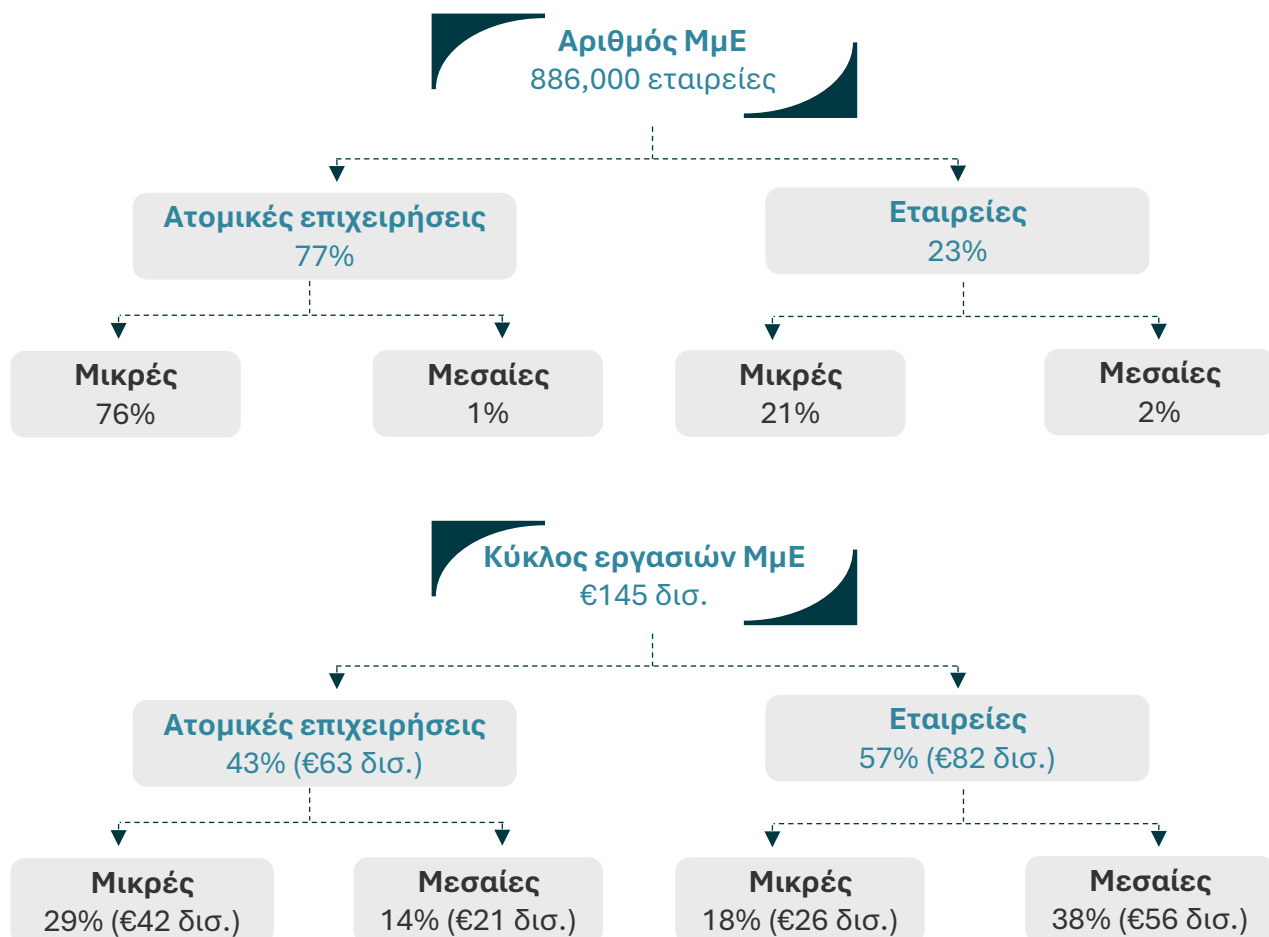
Αθήνα: Στις 44 μονάδες διαμορφώνεται ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των ΜμΕ στην Αθήνα (έναντι 47,1 μονάδων το προηγούμενο εξάμηνο), με την μείωση του ποσοστού των επιχειρήσεων με μελλοντικά επενδυτικά σχέδια να αποτελεί τη βασική αιτία της πτώσης. Επιπλέον, το 31% των επιχειρήσεων της περιοχής χρησιμοποιεί ενεργά τα εργαλεία AI στην επαγγελματική του ζωή.

Θεσσαλονίκη: Μικρή επιδείνωση σημειώνεται στον Δείκτη Επενδυτικής Διάθεσης των ΜμΕ στη Θεσσαλονίκη (44,2 έναντι 47 μονάδων το προηγούμενο εξάμηνο), γεγονός που αντανakλά τη σημαντική μείωση της επενδυτικής τους διάθεσης. Παράλληλα, το 37% των επιχειρήσεων της περιοχής αποτελείται από επαγγελματίες που αξιοποιούν στην εργασία τους τα εργαλεία που προσφέρει η τεχνητή νοημοσύνη.

Περιφέρεια: Άνοδο 5 μονάδων καταγράφει ο Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης των ΜμΕ της Περιφέρειας (46,5 έναντι 41 το προηγούμενο εξάμηνο), υπό την επίδραση της σημαντικής αύξησης του ποσοστού των επιχειρήσεων που σχεδιάζουν να επενδύσουν. Τέλος, το 1/3 ΜμΕ της περιοχής χρησιμοποιούν ενεργά τα εργαλεία AI στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησής τους.

Παράρτημα IV: Μεθοδολογία

Χαρτογράφηση του τομέα των ΜμΕ στην Ελλάδα

Για τους σκοπούς της ανάλυσης ορίζονται: **μικρές** οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο του €1 εκατ. και **μεσαίες** οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μεταξύ €1 εκατ. και €10 εκατ..

Στην άνω χαρτογράφηση τα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας προσεγγίστηκαν βάσει κατηγοριοποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που διακρίνει τις επιχειρήσεις βάσει αριθμού εργαζομένων (**μικρές**: έως 10 εργαζόμενοι και **μεσαίες**: 10-50 εργαζόμενοι).

Πηγές: Ευρωπαϊκή επιτροπή, Eurostat, ΕΛ.ΣΤΑΤ, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

- Οι σχεδόν 890,000 ΜμΕ στην Ελλάδα συνεισφέρουν ετησίως κύκλο εργασιών της τάξης των €145 δισ.
- Τα 4/5 των ΜμΕ αντιστοιχούν σε ατομικές επιχειρήσεις, οι οποίες καλύπτουν αντίστοιχο μερίδιο στο σύνολο του εγχώριου εταιρικού τομέα (έναντι μόλις ½ του εταιρικού τομέα στην Ευρώπη).
- Αν και σε αριθμό υπερτερούν οι ατομικές επιχειρήσεις, το μεγαλύτερο μερίδιο του κύκλου εργασιών (της τάξης του 60%) παράγεται από εταιρείες διάφορων νομικών μορφών (ΑΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ κτλ.).

Παράρτημα IV: Μεθοδολογία

Περιγραφή δείγματος

Κατανομή αριθμού εταιρειών δείγματος ^{[1][2]}					
Κύκλος εργασιών (εκ. €)	Βιομηχανία	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές	Σύνολο
(0 – 0,1]	28	42	46	15	131
(0,1 – 0,5]	45	43	30	12	130
(0,5 – 1]	26	23	26	9	84
(1 – 2,5]	21	28	27	7	83
(2,5 – 5]	32	21	21	9	83
(5 – 10]	28	23	30	8	89
Σύνολο	180	180	180	60	600

[1] Ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων υπάρχει πιθανότητα αποκλίσεων της τάξης του 10%
[2] Αφορά το σταθερό δείγμα για την κατασκευή των διαχρονικών δεικτών

Σύνθεση εταιρικού τομέα ΜμΕ ^[3]					
Κύκλος εργασιών (εκ. €)	Βιομηχανία	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές	Σύνολο
(0 – 0,1]	1%	3%	6%	1%	12%
(0,1 – 0,5]	2%	12%	7%	2%	23%
(0,5 – 1]	2%	8%	3%	1%	14%
(1 – 2,5]	5%	8%	6%	1%	20%
(2,5 – 5]	4%	6%	4%	1%	15%
(5 – 10]	5%	6%	4%	1%	16%
Σύνολο	19%	44%	31%	6%	100%

[3] Βάσει κύκλου εργασιών, σταθμισμένος μέσος όρος τελευταίας δεκαετίας
Πηγές: Μητρώο επιχειρήσεων Ελ.Στατ. (2022), ICAP, Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

- Η ανάλυση αφορά δείγμα επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών έως €10 εκατ., τις οποίες για τους σκοπούς της ανάλυσης ορίζουμε ως μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ).
- Η επιλογή των εταιρειών έγινε μέσω διαστρωματικής δειγματοληψίας (stratified sampling method), κατά τα πρότυπα αντίστοιχων ερευνών που πραγματοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς. Ειδικότερα, επιλέχθηκαν συνολικά 600 εταιρείες για το σταθερό δείγμα, με τρόπο τέτοιο ώστε να κατανέμονται ομοιόμορφα βάσει δύο βασικών παραγόντων: την τάξη του κύκλου εργασιών (6 τάξεις μεγέθους) και τον κλάδο δραστηριοποίησης (Βιομηχανία, Εμπόριο, Υπηρεσίες, Κατασκευές).
- Προκειμένου να προκύψουν συμπεράσματα αντιπροσωπευτικά του εταιρικού τομέα ΜμΕ, πραγματοποιήθηκε στάθμιση των απαντήσεων ανάλογα με τη συμμετοχή της κάθε υποκατηγορίας στο συνολικό κύκλο εργασιών του τομέα. Με αυτόν τον τρόπο προέκυψαν συμπεράσματα (i) ανά μέγεθος, (ii) ανά κλάδο και (iii) συνολικά για τον εταιρικό τομέα ΜμΕ. Βάσει της μεθοδολογίας, οι διακρίσεις που γίνονται κατά την ανάλυση που ακολουθεί αναφέρονται κατά κανόνα σε μερίδια βάσει συνεισφοράς στον κύκλο εργασιών και όχι βάσει αριθμού εταιρειών.

Παράρτημα IV: Μεθοδολογία

Κατασκευή Δείκτη Επενδυτικής Διάθεσης

- Στοχεύοντας στην αποτύπωση της επενδυτικής συμπεριφοράς των ΜμΕ, προχωρήσαμε στην κατασκευή ενός σύνθετου Δείκτη Επενδυτικής Διάθεσης, ο οποίος συνδυάζει τις δύο κύριες διαστάσεις της επένδυσης: (α) Συμμετοχής στις επενδύσεις και (β) Επενδυτική Ορμή (βραχυπρόθεσμη τάση ύψους επένδυσης).

- Ειδικότερα, ο δείκτης συντίθεται ως εξής:

$$\text{Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης (ΔΕΔ)} = 100 \times \Sigma \times \text{Ο},$$

όπου

- ✓ Σ: Υποδείκτης Συμμετοχής στις Επενδύσεις,

$$\Sigma = (\% \text{ επιχειρήσεων που επενδύουν})/100,$$

ο οποίος λαμβάνει τιμές από 0 έως 1,

όπου: 0 = καμία επιχείρηση δε σχεδιάζει επενδύσεις και 1 = όλες οι επιχειρήσεις σχεδιάζουν επενδύσεις

- ✓ Ο: Υποδείκτης Επενδυτικής Ορμής:

$$\text{Ο} = 1/2 \times [1 + ((\% \text{Αύξηση} - \% \text{Μείωση})/\% \text{Επενδυτών})],$$

ο οποίος λαμβάνει τιμές που κανονικοποιούνται στο εύρος 0 έως 1 (από αρχικό -1 έως 1),

όπου: 0 = όλοι οι επενδυτές μειώνουν τις επενδύσεις τους, 0,5 = ίσο ποσοστό επιχειρήσεων αυξάνει και μειώνει τις επενδύσεις του και 1 = όλοι οι επενδυτές αυξάνουν τις επενδύσεις τους (συγκρίσεις έναντι του προηγούμενου εξαμήνου).

Ο Δείκτης (ΔΕΔ) λαμβάνει τιμές από 0 έως 100, με υψηλότερες τιμές να υποδηλώνουν ισχυρότερη συνολική επενδυτική διάθεση.

- Η τακτική διενέργεια της έρευνας σε εξαμηνιαία βάση θα μας προσφέρει την εικόνα της διαχρονικής μεταβολής της επενδυτικής διάθεσης των ΜμΕ όπως θα αποτυπώνεται στο δείκτη. Ο υποδείκτης Επενδυτικής Ορμής διαθέτει φυσικό ουδέτερο σημείο, τις 0,5 μονάδες, όπου ίσο ποσοστό επιχειρήσεων αυξάνουν και μειώνουν τις επενδύσεις τους. Αντίθετα, ο υποδείκτης Συμμετοχής δεν διαθέτει θεωρητικά καθορισμένο ουδέτερο επίπεδο, καθώς το ποσοστό των επιχειρήσεων που επενδύουν εξαρτάται από διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της οικονομίας, τον επιχειρηματικό κύκλο και τις χρηματοοικονομικές συνθήκες. Συνεπώς, για την εξαγωγή αξιόπιστων συμπερασμάτων, η σύγκριση θα διενεργείται μεταξύ του τρέχοντος επιπέδου του δείκτη και του μακροχρόνιου μέσου όρου του (με σκοπό τη διόρθωση ενδεχόμενης υπέρμετρης αισιοδοξίας ή απαισιοδοξίας (over-optimism or over-pessimism bias). Μέχρι τότε, ο σύνθετος Δείκτης Επενδυτικής Διάθεσης χρησιμοποιείται κυρίως ως δείκτης μεταβολής της επενδυτικής δυναμικής μεταξύ διαδοχικών κυμάτων της έρευνας.
- Στην πορεία του δείκτη (όπως και σε τυχόν άλλες διαχρονικές αναλύσεις) δεν λαμβάνεται υπόψη το κλείσιμο εταιρειών παρά μόνο η εξελίξεις που αφορούν τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε λειτουργία κατά την περίοδο διενέργειας της έρευνας.

Παράρτημα IV: Μεθοδολογία

Ταυτότητα της δειγματοληπτικής έρευνας

- Εταιρία: KANTAR
- Μεθοδολογία: Ποσοτική έρευνα, με τη μορφή τηλεφωνικών συνεντεύξεων (Computer Aided Telephone Interviewing- C.A.T.I.), με χρήση δομημένου ερωτηματολογίου 20 λεπτών.
- Δείγμα: Συνολικά διεξήχθησαν 600 συνεντεύξεις:
 - ✓ 345 επιχειρήσεις με τζίρο μέχρι 1εκ. ευρώ (ελεύθεροι επαγγελματίες, ατομικές επιχειρήσεις, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ)
 - ✓ 255 επιχειρήσεις με τζίρο από 1-10εκ. ευρώ (ΟΕ, ΕΕ, ΑΕ, ΕΠΕ)
- Γεωγραφική κάλυψη:
 - ✓ Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Ιωάννινα, Καβάλα, Λάρισα, Πάτρα, Αλεξανδρούπολη, Καλαμάτα, Κοζάνη
- Δειγματοληψία: Πολυσταδιακή, στρωματοποιημένη, μη αναλογική δειγματοληψία ως προς κλάδο, τάξη μεγέθους τζίρου & περιοχή σε κάθε ένα από τα δύο υπο-δείγματα. Quotas ως προς το μέγεθος του τζίρου για το booster δείγμα.
- Στατιστικό σφάλμα: στο σύνολο κάθε υπό-δείγματος των 600 επιχειρήσεων το μέγιστο στατιστικό σφάλμα είναι +/- 4,15% σε επίπεδο εμπιστοσύνης 95%.
- Περίοδος διεξαγωγής: 31/03/2026-17/05/2026
- Διεξαγωγή: Η έρευνα διεξήχθη σύμφωνα με τους κώδικες δεοντολογίας της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ και τις προδιαγραφές ποιοτικού ελέγχου που ορίζονται από τον ΠΕΣΣ (Ποιοτικός Έλεγχος Συλλογής Στοιχείων). Για την διεξαγωγή της έρευνας πεδίου εργάστηκαν 39 ερευνητές και 2 επιθεωρητές, με εμπειρία και εξειδίκευση σε έρευνες επιχειρήσεων.

Αποποίηση Ευθύνης

Η παρούσα έκθεση καταρτίστηκε από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και προορίζεται αποκλειστικά ως απλή αναφορά για την ενημέρωση εμπειρων και ειδικευμένων επενδυτών, οι οποίοι αναμένεται και θεωρούνται απολύτως ικανοί να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις χωρίς να βασίζονται στο περιεχόμενο της έκθεσης, δηλαδή μόνον εφόσον πραγματοποιήσουν ίδια ανεξάρτητη έρευνα σε πηγές της επιλογής τους. Η παρούσα έκθεση δεν συνιστά επενδυτική έρευνα ούτε σύσταση για έρευνα, και ως τέτοια δεν καταρτίστηκε βάσει νομικών απαιτήσεων με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της επενδυτικής έρευνας. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν συνιστούν παροχή επενδυτικών συμβουλών και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να θεωρηθούν σαν πρόταση ή προτροπή για αγορές ή πωλήσεις ή προώθηση προσφοράς ή προτροπής για αγορές ή πωλήσεις ή για συμμετοχή σε σύμβαση αναφορικά με κάθε χρεόγραφο, προϊόν, υπηρεσία ή επένδυση. Οι πληροφορίες ή οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν επαρκούν για να στηρίξουν μια επενδυτική απόφαση – και δεν συνιστούν δήλωση ή εγγύηση όσον αφορά τις μελλοντικές επιδόσεις οποιουδήποτε χρηματοπιστωτικού μέσου, πίστωσης, συναλλαγματικής ισοτιμίας ή άλλου μέτρου της αγοράς ή της οικονομίας. Οι επιδόσεις που έχουν σημειωθεί στο παρελθόν δεν αποτελούν αξιόπιστη ένδειξη μελλοντικών επιδόσεων. Δηλώνεται δεόντως ότι τα επενδυτικά προϊόντα ενέχουν επενδυτικούς κινδύνους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται ο κίνδυνος απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδυόμενου κεφαλαίου. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και/ή τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα δεν φέρουν καμία απολύτως ευθύνη για τυχόν συνέπειες (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της άμεσης, έμμεσης ή επακόλουθης ζημίας, της απώλειας κέρδους, και άλλων απωλειών) που προκύπτουν από τυχόν εξάρτηση ή χρήση της παρούσας έκθεσης, και δεν αναλαμβάνουν καμία νομική υποχρέωση έναντι επενδυτή που θα λάβει άμεσα ή έμμεσα την παρούσα έκθεση. Η τελική επενδυτική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται από τον επενδυτή, και την ευθύνη για την επένδυση πρέπει να αναλάβει ο επενδυτής. Όποια στοιχεία έχουν χρησιμοποιηθεί στην παρούσα έκθεση, έχουν ληφθεί από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες, αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από ανεξάρτητο φορέα. Λόγω της πιθανότητας λάθους εκ μέρους αυτών των πηγών, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγγυάται για την ακρίβεια, τον επίκαιρο χαρακτήρα ή τη χρησιμότητα οποιασδήποτε πληροφορίας. Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση υπόκεινται σε μεταβολές χωρίς προειδοποίηση, και δεν υφίσταται υποχρέωση επικαιροποίησης των πληροφοριών και των απόψεων που περιέχονται στην παρούσα έκθεση. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, οι εκπρόσωποί της, τα στελέχη της και/ή το προσωπικό της ή άλλα πρόσωπα που σχετίζονται με αυτήν, δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη ή υποχρέωση σε σχέση με την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκθεση, ή για οποιαδήποτε ζημία, εν γένει, που απορρέει από τυχόν χρήση της παρούσας έκθεσης, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών αποφάσεων που βασίστηκαν στην παρούσα έκθεση. Η παρούσα έκθεση δεν υποτίθεται ότι περιέχει όλες τις πληροφορίες που μπορεί να χρειάζεται ένας υποψήφιος επενδυτής. Οι αποδέκτες της παρούσας έκθεσης θα πρέπει να αξιολογούν σε ανεξάρτητη βάση τις ειδικές πληροφορίες και απόψεις που περιέχονται σε αυτήν, και να ζητούν τις συμβουλές των επαγγελματιών και οικονομικών συμβούλων της επιλογής τους σε σχέση με οποιοδήποτε επενδυτικό, οικονομικό, νομικό, επιχειρηματικό, φορολογικό, λογιστικό ή κανονιστικό ζήτημα, πριν προβούν σε οποιαδήποτε επένδυση ή πριν πραγματοποιήσουν οποιαδήποτε συναλλαγή σχετικά με πληροφορίες και απόψεις που πραγματεύεται η παρούσα έκθεση.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. συνέταξε και δημοσίευσε την παρούσα έκθεση απολύτως ανεξάρτητα από οποιαδήποτε συνδεδεμένη με αυτήν εταιρεία και, ως εκ τούτου, όλες οι δεσμεύσεις, απόψεις, προβλέψεις, αξιολογήσεις ή ενδεικτικές τιμές που διατυπώνονται στις εν λόγω εκθέσεις μπορεί να διαφέρουν ουσιαστικά από τυχόν παρόμοιες εκθέσεις οι οποίες εκδίδονται από συνδεδεμένες εταιρείες, και μπορεί να βασίζονται σε διαφορετικές πηγές και μεθοδολογίες. Η παρούσα έκθεση δεν απευθύνεται σε, ούτε προορίζεται για, διανομή προς χρήση από πρόσωπα ή οντότητες που είναι πολίτες ή κάτοικοι ή έχουν έδρα σε οποιαδήποτε τοποθεσία, κράτος, χώρα ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία η εν λόγω διανομή, δημοσίευση, διάθεση ή χρήση αντίκειται προς τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς ή κανόνες. Η παρούσα έκθεση προστατεύεται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν επιτρέπεται η τροποποίηση, αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση ή μεταβίβασή της, είτε άμεσα είτε έμμεσα, σε οποιοδήποτε τρίτο μέρος, εν όλω ή εν μέρει, χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Όλες οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση εκφράζουν με ακρίβεια τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη αποκλειστικά, όσον αφορά καθένα και όλα τα θέματα που καλύπτονται. Περαιτέρω, βεβαιώνεται ότι κανένα μέρος της αποζημίωσης του συντάκτη της έκθεσης δεν είχε, ούτε έχει, ούτε θα έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συγκεκριμένες θέσεις ή τις απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση.

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις:

Επενδυτική διάθεση και στρατηγικές

Βουμβάκη Τζέση

Deputy Chief Economist

(+30) 210 334 1549

e-mail: fvoumv@nbg.gr

Κουτούζου Αθανασία

Head of Entrepreneurship & Business Analysis

(+30) 210 334 1528

e-mail: koutouzou.ath@nbg.gr

Κωνσταντοπούλου Νίκη

Economist

(+30) 210 334 1646

e-mail: konstantopoulou.niki@nbg.gr

Τζιοβάρα Αφροδίτη

Data Analyst

(+30) 210 334 1458

e-mail: tziovara.afrodit@nbg.gr